

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Raad van de gemeente Haarlem

Datum 18 februari 2014
Ons kenmerk STZ/JOS/
Contactpersoon D. van IJzendoorn
Doorkiesnummer 023 5113475
E-mail dvijzendoorn@haarlem.nl
Bijlage(n) 1
Onderwerp Nieuwsbrief Klaar voor de Start- Samen sterk voor VVE

Geachte raadsleden,

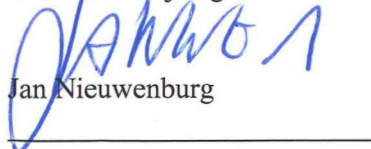
Bijgaand bied ik u ter informatie de eerste nieuwsbrief 'Klaar voor de Start- Samen sterk voor VVE¹ aan'. Deze nieuwsbrief is bestemd voor de pedagogisch medewerkers en leerkrachten die werkzaam zijn op VVE-kinderdagverblijven, -peuterspeelzalen en -scholen en geeft een kijkje in de dagelijkse praktijk van deze professionals.

Er is de afgelopen jaren hard gewerkt aan het verder verhogen van de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie. Het doel is kinderen met het risico op een (taal)achterstand een goede start op de basisschool te geven. Om dit te bereiken wordt bijvoorbeeld het taalniveau van de pedagogisch medewerkers verhoogd, zijn de schakelklassen uitgebreid en wordt ouderbetrokkenheid gestimuleerd.

Op 12 februari 2014 vond een werkveldbijeenkomst voor VVE-professionals plaats, met als thema ouderbetrokkenheid. Hier heb ik de eerste nieuwsbrief mogen uitreiken. Op deze middag zijn tal van inspirerende Haarlemse voorbeelden gepresenteerd van om ouders te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun kind.

Met het uitbrengen van deze nieuwsbrief voor de VVE-professionals worden de positieve resultaten en het succes van VVE in Haarlem in beeld gebracht. Ik hoop dat u deze nieuwsbrief met veel plezier en interesse zult lezen.

Met vriendelijke groet

Jan Nieuwenburg

¹ VVE: voor- en vroegschoolse educatie

> Zichtbaar maken en delen van resultaten

Er gebeurt veel in Haarlem op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie. Wat er allemaal gebeurt willen we graag met u delen. Voor u ligt de nieuwsbrief 'Klaar voor de start', met actueel nieuws en ontwikkelingen over lokaal VVE beleid. We hebben veel te delen met elkaar, ook gedeelde trots op wat er is bereikt binnen de samenwerking met partners: aanbieders van kinderopvang als peuterspeelzalen en kinderdagverblijven en basisscholen. De integrale aanpak, waarbij kinderen hun hele schoolcarrière gevolgd worden, begint meer en meer zijn vruchten af te werpen. Maar ook de vorderingen op het gebied van ondersteuning aan pedagogisch medewerkers en leerkrachten door coördinatoren VVE wil ik graag noemen. De doelstelling om 70% van de medewerkers in de voorschoolse educatie te laten slagen voor hun taaldiploma is al bereikt. In Haarlem vinden we dat dat 100% zou moeten zijn. Nu zou je kunnen zeggen dat het gewoon zou moeten zijn om 100% na te streven, maar het zegt wel iets over de ambitie die wij hebben en de eisen die wij onszelf opleggen als het gaat om het bieden van kwaliteit.

Samenwerken vanuit enthousiasme en overtuiging

En daar houdt het niet bij op. De afspraken die op bestuurlijk niveau worden gemaakt, laten en duidelijke koers en ambitie zien, om zoveel mogelijk kinderen die tot de doelgroep behoren toe te leiden naar voor- en vroegschoolse educatie en om ouders meer te betrekken bij de uitvoering daarvan. Alle partners en betrokken instellingen dragen hier niet alleen als verplichting, als afspraak aan bij, maar ook met overtuiging en enthousiasme. Het is dan ook met veel trots en plezier dat ik u als professional in de VVE of als anderzijds betrokken geïnteresseerde, dit exemplaar van de VVE nieuwsbrief aanbied.

Met vriendelijke groet,

Jan Nieuwenburg,

Wethouder Jeugdbeleid en Onderwijs gemeente Haarlem

Taal: spreken, schrijven en lezen

Taal is een belangrijk onderdeel van het VVE programma. De overheid wil dat alle pedagogisch medewerkers VVE hetzelfde basisniveau beheersen, zodat zij jonge kinderen optimaal kunnen begeleiden bij taalverwerving. De taalnorm voor pedagogisch medewerkers VVE is landelijk vastgesteld. In Haarlem is de doelstelling van 70% geslaagden gehaald. De ambitie in Haarlem is om naar 100% geslaagden te gaan. Hoe ervaren deelnemers het scholingstraject?

Mirjam Bierhuizen peuterspeelzaal Dwerigesland:

'De taalscholing duurt tien weken. Rond de achtste week krijg je een oefentoets. Naar aanleiding van het resultaat mag je wel of niet meedoen aan de echte toets. Er zijn drie onderdelen: spreken, schrijven en lezen. Voor dat laatste onderdeel ben ik niet geslaagd, dus daar doe ik nu een herkansing voor. Omdat ik zeer waarschijnlijk dyslectisch ben, vind ik het nog best lastig.'

Hoe ervaar je de taalcursus?

'Heel fijn! Ik leer er van, wij hebben een rustige docent die alles heel goed uitlegt en die ons het gevoel geeft dat we allemaal gelijk zijn. Door mijn dyslectie is lezen van nature niet echt mijn ding, maar ik merk dat ik nu meer gefocust lees, ook als ik bijvoorbeeld een brief van de belastingdienst krijg. In mijn dagelijks werk op de groep werken we al heel talig. Dwerigesland is een VVE peuterspeelzaal en hier zijn we veel bezig met boekjes en verwoorden, dat gaat mij goed af.'

Wij doen
het voor
de kinderen

Petra Zuurendonk, coördinator VVE,
St. Sint Bavo, Basisschool De Meer, Schalkwijk,
over ouderparticipatie op de basisschool

'Het belangrijkste is dat ouders thuis samen met hun kind met boeken bezig zijn'

'Ik ben VVE coördinator en in die rol begeleid ik de kwaliteitssimpuls waar we nu aan werken. Ik werk samen met de directie van de school om te maken voor elke vier jaar plannen. Nu van 2017 tot 2021. Ik geef éénmaal per week oudercursussen. Daarnaast ben ik de schakel tussen de peuterspeelzaal en de basisschool en verder coördineer ik het project 'Ik kom bij je spelen'.

'Alle kinderen die bij ons op de basisschool binnenkomen observeren wij op taalgebruik, woordenschat, de taal die thuis wordt gesproken en de wijze waarop ouders communiceren. Dit bepaalt of kinderen bij ons een traject van geïntensiveerde begeleiding ingaan. Op dit moment is het aantal leerlingen dat aan het begin van de basisschool in een taalachterstandtraject zitten 60%.'

'Ik geef nu één jaar oudercursussen. Ouders leren hier hoe ze met de kinderen thuis woordjes kunnen leren. De ouders zelf leren hier ook van. Ik heb een jongen met zijn moeder in het traject gehad. Zij spraken aan het begin geen Nederlands. De jongen spreekt nu heel redelijk Nederlands en zijn moeder praat ook Nederlands. Zij durft op mensen af te stappen en heeft geen tolk meer nodig.'

Verteltas

'De verteltas is een project voor kinderen in groep drie. Leerlingen mogen één keer per week een tas lenen. De tassen zijn bij ons allemaal door ouders gemaakt. In elke tas staat één boek centraal. Ouders krijgen tijdens een informatieavond uitgelegd hoe ze thuis met de tas kunnen werken. In elke tas zit een leesboek, speelgoed, en er is informatie over hoe je kunt voorlezen. Vaak is er ook een voorlees cd. Het kind mag de tas kiezen. De ouders lezen voor. Als ze niet kunnen voorlezen mogen ze ook zaken benoemen die ze in het boek zien. Als dat niet in het Nederlands kan, dan mag het in de eigen taal. Het belangrijkste is dat ouders thuis samen met hun kind met boeken bezig zijn. Op deze manier betrekken wij ouders bij het schoolleven van hun kind. Doel is: meer eenheid tussen school en thuis.'

Hoe reageren kinderen?

'Heel enthousiast! Ze komen elke week lenen. Ouders die al Nederlands spreken en die het belang van school erkennen, krijgen we ook goed mee. Sommige ouders die zelf nog geen Nederlands spreken zijn moeilijker te bereiken. Hen proberen we via de oudercursussen en via ouders die al meedoen ook deel te laten nemen. Liefst voor de kinderen naar groep drie gaan. Dan gaan ouders ook makkelijker mee in het verteltas project.'

Ouders ontmoeten en stimuleren

'De verteltas staat niet op zichzelf maar zit in een groter traject. VVE kinderen hebben een BAS schrift. Om woordjes te leren, staan hierin platen met thema's. Voor het BAS schrift geven we ook oudercursussen. We willen met de ouders in contact komen en samenwerken. Ouders zitten ook vaak in een isolement: veel in eigen huis, met kleine kring van buurvrouwen of moeders van dezelfde afkomst. Kom naar buiten, voel je betrokken bij de school en bij je kind. In het komende jaar wil ik ouders benaderen die nu nog niet meedoen. Dat doe ik niet zelf, maar via moeders die nu al meedoen met de oudercursus. Naast de verteltas hebben we schoolbreed het programma 'Ik kom bij je spelen'. Dit project is gericht op sociale ontwikkeling en verbreding van de vriendschappen. Kinderen spelen weinig bij elkaar, ouders vertrouwen hun kind niet makkelijk aan een ander toe. Dat proberen we nu te doorbreken door kinderen in duo's met de rugtassen gevuld met speelgoed, thuis samen te laten spelen. Zo willen we dwarsverbanden leggen en uitwisseling stimuleren. Hier heeft de school een subsidie voor gekregen. Wij doen dit project samen met DOCK en het wijkcentrum.'

Wat is het resultaat?

'Aan het eind van de basisschool is de taalachterstand weggewerkt. Leerlingen die naar de middelbare school gaan kunnen nog wel taalzwak zijn, maar hebben geen achterstanden meer. Mede dankzij VVE en de inzet van enthousiaste leerkrachten.'

(www.verteltas.nl)

Doel is: meer eenheid
tussen school en thuis.'

'Wij zien duidelijk meerwaarde voor alle kinderen en voor medewerkers'

Hazelkje

Nelleke en Heidi Jansma, directie kinderdagverblijven
Hazelje, VVE coach Kimber

De gemeente Haarlem streeft naar een bereik van 100% van de kinderen die gezien hun (risico op een) taalachterstand in aanmerking komen voor VVE ondersteuning. Ruim 73% van de doelgroep kinderen wordt bereikt. De rest gaat of niet naar een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf, of ze bezoeken een kinderdagverblijf dat nog geen VVE aanbod heeft. De kinderdagverblijven van Hazelje vormen daar een positieve uitzondering op: alle kinderen profiteren hier van een stevig en bewust ingezet VVE beleid.

Heidi Jansma: 'Wat ons opvalt is dat niet alleen kinderen met een taalachterstand profijt hebben van ons VVE beleid, maar alle kinderen hebben hier baat bij. Doordat wij werken met voorschoolse educatie is er een duidelijk jaarprogramma, gezamenlijk aan thema's. Dit zorgt ervoor dat je als kinderdagverblijf heel bewust en gericht bezig bent met de kinderen.'

Nelleke Jansma: 'Alle medewerkers krijgen hier extra scholing voor. Dat maakt dat medewerkers op hun beurt ook meer gemotiveerd zijn en hun werk stukken leuker vinden. De tweejarige opleiding geeft verdieping aan de SPW opleiding. Onze pedagogisch medewerkers zeggen zelf dat ze met VVE veel bewuster met hun vak en de kinderen bezig zijn, zij ervaren nog meer verbetering van hun pedagogische vaardigheden.'

Heidi: 'Wij zijn ooit op het spoor van VVE gekomen door een samenwerkingsverband met het NOVA college. Zij gaven ouders van verschillende afkomsten en opleidingsniveau's inburgeringscursussen en wij namen de kinderen van deze ouders voor onze rekening.'

Het NOVA geeft deze cursussen nu helaas niet meer, maar wij zien zoveel meerwaarde in voorschoolse educatie, voor alle kinderen én de medewerkers, dat we er mee doorgaan.'

VVE coach Kimber: 'Vorig jaar organiseerden we een ouderavond voor ouders om te laten zien wat VVE voor hun kinderen betekent. We maakten filmpjes met hun kinderen waarop we laten zien wat ze hebben geleerd aan talige en sociale vaardigheden. We kookten samen met de kinderen voor de ouders en zusjes. Zo maakten we het mogelijk dat beide ouders konden komen kijken. Dit directe contact vinden wij heel belangrijk. We zien dat onze gedifferentieerde aanpak, waarbij elk kind op zijn niveau wordt ondersteund, effect heeft: kinderen blijven langer uitgedaagd en nemen meer 'mee' als ze naar de basisschool gaan.' Dit soort ouderavonden krijgen een vaste plaats in het jaarprogramma.

Bij het Hazelje wordt gewerkt met de methode Puk en Ko. Pop Puk maakt herkenbare situaties mee.

De 8 modules van VVE basis-scholing:

- Algemene introductie VVE
- Taalontwikkeling
- Rekenontwikkeling
- Sensomotoriek
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Inzet van ICT
- Ouderbetrokkenheid
- De doorgaande lijn van peuter naar kleuter

Natasja Brouwer, invalkracht en beleidsmedewerker
VVE bij Haarlem Effect, deelnemer Vversterk.

Natasja, jij hebt de Vversterk training gevolgd, wat viel je op?

'Ik heb zelf een onderwijsachtergrond, dus ik weet wel wat over werkvoornemen en dergelijke, maar dat is zoveel meer kon doen voor peuters dat wist ik niet. Ik heb bijvoorbeeld veel geleerd over sensomotorische ontwikkeling en laat kinderen nu tekenen in schaerschuim of met zand. Een simpel idee dat ik zelf nooit zou hebben bedacht. In de training krijg je inspiratie en ideeën aangereikt. Die activiteiten kosten geen extra moeite, want normaal gesproken doe je ook spelletjes en activiteiten met kinderen. Het gaat er vooral om dat je activiteiten vanuit een ander perspectief doet. Alles wat je doet: het lopen over een lijn met daaromheen denkbeeldig water, het werken met thema's, het materiaal dat je gebruikt, is gericht op de ontwikkeling van kinderen. Die bewustwording maakt mijn werk nog leuker!'

